

**بررسی مصوبه کمیسیون تلفیق بودجه سال ۱۳۹۳ در خصوص
جزء «۱» بند «الف» تبصره «۱۰»****مقدمه**

جزء «۱» بند «الف» تبصره «۱۰» مصوبه کمیسیون تلفیق از جمله مصوباتی است که در لایحه وجود نداشته و در کمیسیون تلفیق پیشنهاد و مورد تصویب قرار گرفته است. این جزء ناظر بر ساماندهی بخشی از درآمد و هزینه فعالیت سازمان نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران در ارتباط با معادنی است که پروانه بهره‌برداری آنها به نام سازمان بوده و بهره‌برداری آن توسط خود سازمان (در مقام کارفرما) صورت می‌گیرد. در سنوات گذشته، کل درآمد شرکت‌های دولتی زیرمجموعه سازمان‌های توسعه‌ای، پس از کسورات قانونی (سهم سود سهام دولت، مالیات، عوارض و...) به منظور، مصرف در طرح‌های توسعه‌ای (مطابق رسالت سازمان) در درون سازمان‌های توسعه‌ای هزینه می‌شد ولی با آوردن این بند، رویه مذکور تغییر یافته و فقط ۷۰ درصد (پس از کسر کسورات قانونی فوق) درآمد مذکور به سازمان برگشت داده شده و ۳۰ درصد مابقی درآمد به خزانه منتقل می‌شود که در این شرایط در مجموع ۳۰ درصد منابع سازمان نسبت به گذشته کاهش می‌یابد. شاید یکی از اهداف قانونگذار در الحاق این بند به لایحه دولت، شفافیت بیشتر درآمدهای شرکت‌های زیرمجموعه ایمیدرو بوده است ولی نکته بسیار مهم در بخش هزینه‌ای و میزان برگشت درآمد مذکور به سازمان و خروج ۳۰ درصدی درآمد از ایمیدرو، در شرایط نبود بودجه عمرانی و توسعه‌ای برای اختصاص به ایمیدرو و همچنین واگذاری اکثر شرکت‌های سودده سازمان به بخش خصوصی و خروج بخش عمده‌ای از منابع سازمان موضوعی است که جای تأمل دارد.

ارزیابی مصوبه کمیسیون

مطابق اساسنامه سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، مأموریت سازمان، تهیه و اجرای طرح‌های اکتشافی، احداث، توسعه، تجهیز و نوسازی معادن و صنایع معدنی، هدایت، حمایت و توسعه بستر و زیرساخت به منظور توانمندسازی بخش معدن و صنایع معدنی است که باید در قالب طرح‌های مختلف مصوب سازمان در طی سالیان مختلف صورت پذیرد. محل اعتبار این طرح‌ها نیز مطابق اساسنامه سازمان، شامل درآمدهای حاصل از فعالیت‌های معادن و صنایع معدنی متعلق به سازمان و اعتبارات در نظر گرفته شده در بودجه‌های سنواتی است. پس از اجرای سیاست‌های اصل چهارم و چهارم قانون اساسی و تصمیم بر واگذاری شرکت‌های سودده سازمان، عملاً بخش عمده‌ای از منابع سازمان که در سالیان گذشته به عنوان منابع در دسترس بود و صرف هزینه‌های توسعه‌ای می‌شد، قابل تحقق نخواهد بود. در این شرایط و با توجه به عدم تخصیص بودجه طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در سالیان گذشته، طرح‌های توسعه‌ای سازمان و طرح‌های ایجاد و زیرساختی با مشکل مواجه شده و عملاً سازمان از نظر توسعه‌ای نتوانسته است فعالیت‌های انجام دهد. در این اوضاع، مطابق این مصوبه، کلیه درآمد حاصل از معادن باقی‌مانده در اختیار سازمان (اعم از سودده و زیان‌ده) در ابتدا باید به حساب خزانه واریز و فقط ۷۰ درصد آن به سازمان و صرفاً جهت هزینه در طرح‌های اکتشافی (و حداکثر تا ۱۰ درصد پژوهش‌های کاربردی) اختصاص می‌یابد که در مجموع ۳۰ درصد منابع سازمان نسبت به گذشته کاهش می‌یابد. در این ارتباط، نکات ذیل قابل تأمل است:

۱. واریز درآمد معادن سودده سازمان ایمیدرو بدون کسور قانونی به خزانه و عدم تعیین تکلیف معادن زیان‌ده سازمان (که به صورت عمدی و با توجه به مسائل اجتماعی و... در حال فعالیت هستند) عملاً فعالیت سازمان ایمیدرو را مختل خواهد کرد.
۲. در شرایطی که منابعی در بودجه‌های سنواتی برای سازمان‌های توسعه‌ای به طور اعم اختصاص نمی‌یابد، خروج درآمد اندک از سازمان، برخلاف اهداف توسعه‌ای این سازمان است.

۳. مطابق اساسنامه سازمان ایمیدرو، درآمد حاصل از فعالیت سازمان باید صرف توسعه زیرساخت و ایجاد بستر مناسب جهت رونق فعالیت معدنی شود ولی در این مصوبه در حالت بهینه فقط ۷۰ درصد درآمد به سازمان برگشت داده شده و بقیه درآمد از بخش توسعه‌ای خارج خواهد شد که خلاف اساسنامه است.

۴. مطابق اهداف سازمان، طرح‌های مختلف معدنی و صنایع معدنی در نقاط محروم تعریف و سرمایه‌گذاری شده است که ممکن است فقط شامل فعالیت‌های اکتشافی نباشد، با توجه به این مصوبه، اجازه ادامه فعالیت برای سال آینده در این پروژه‌ها داده نشده و منابع سازمان فقط در طرح‌های اکتشافی باید هزینه شوند که این موضوع نیز مشکلات عدیده‌ای برای ایمیدرو به وجود خواهد آورد.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

با توجه به موارد فوق و نبود منطق اقتصادی و توسعه‌ای، پیشنهاد می‌شود جزء «۱» بند «الف» تبصره «۱۰» حذف گردد.